

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ก่อนการก้าวผ่านช่วงรอยต่อของเวลารอบพันปีตามการนับของสากล คือ ผ่านเข้าสู่ปีคริสต์ศักราช 2000 นักอนาคตศาสตร์และนักวิชาการทั้งไทยและเทศ ต่างคาดการณ์ถึงโลกในสภาวะไร้พรมแดน ซึ่งเป็นผลจากแนวความคิด “โลกาภิวัตน์” (Globalization) จากการพัฒนาก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ Information Technology เช่น ดร. เทียนชัย วงศ์ชัยสุวรรณ ระบุไว้ใน เอกสารประกอบการสัมมนา “ขกเครื่องเมืองไทย จินตนาการสู่ปี 2000” ว่า ระบบสารสนเทศจะนำสู่การเปลี่ยนผ่านจากสังคมบริโภคนิยมในต้นวัตถุ สู่สังคมที่เน้นการบริโภคด้านข่าวสารและความรู้ นำสู่การย่นย่อเวลาและสถานที่ ก่อให้เกิดระบบสังคมและวัฒนธรรมแบบไร้พรมแดนขึ้น (เทียนชัย วงศ์ชัยสุวรรณ, 2539 : 9)

ข้อมูลข่าวสารกลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการก่อตัวของสังคมไร้พรมแดน จนกระทั่งเกิดเป็นสังคมใหม่ซึ่งเรียกว่า “สังคมสารสนเทศ” (Information Society) (Rogers, 1986) เทคโนโลยีสารสนเทศนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต การทำงาน การเรียน และการเล่น การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศจะส่งผลกระทบต่อทุกคนและส่งผลถึงรัฐบาลไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน (อุบลวรรณ ปิติพัฒนาไพฑูริย์ และคณะ, 2539 : 244)

อัลวิน ทอฟเลอร์ (Alvin Toffler) ให้คำนิยามสังคมที่ได้รับอิทธิพลจากสารสนเทศว่า เป็น “คลื่นลูกที่สาม” ซึ่งเขามองว่าเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อทุกระบบในสังคม เป็นการปฏิวัติสังคมโลกอีกครั้งภายหลังการเปลี่ยนแปลงของยุคเกษตรกรรมอันเป็นคลื่นลูกที่หนึ่ง และการปฏิวัติยุคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นคลื่นลูกที่สอง (ทอฟเลอร์, 2533)

เทคโนโลยีสารสนเทศครอบคลุมหลายเทคโนโลยีหลัก อาทิ คอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์โทรคมนาคมซึ่งรวมถึงระบบสื่อสารมวลชนทั้งระบบแบบมีสายและไร้สาย เทคโนโลยีอัตโนมัติสำนักงาน โรงงานหรือในบ้าน หนึ่งในเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งเป็นสื่อที่ไม่มีอุปสรรคเรื่องระยะเวลา ระยะทางและภูมิศาสตร์ ก็คือการสื่อสารข้อมูลผ่านเครือข่าย “อินเทอร์เน็ต”

เทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า “อินเทอร์เน็ต” (Internet) ได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญหรือเป็นการพัฒนาที่ชัดเจนที่สุดในโลกแห่งการสื่อสารในระยะไม่กี่สิบปีที่ผ่านมา อินเทอร์เน็ต หมายถึงลักษณะการเชื่อมต่อของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ประกอบไปด้วย

เครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งใหญ่ และเล็กจำนวนมากเข้าด้วยกัน โดยทุกเครือข่ายที่ต่อถึงกันจะต้อง อยู่ภายใต้มาตรฐานของการเชื่อมต่อ (โปรโตคอล : Protocol) ที่ถูกสร้างขึ้นมาสำหรับใช้งาน บนเครือข่ายแบบนี้โดยเฉพาะ ที่ชื่อว่า“ทีซีพี/ไอพี”(TCP/IP) เหมือนกันหมดทุกเครือข่าย ซึ่ง จะมีผลทำให้เครือข่ายคอมพิวเตอร์เหล่านั้นสามารถพูดจาประสานคอมพิวเตอร์ถึงกัน และทำให้ การสื่อสารระหว่างบุคคลผ่านคอมพิวเตอร์ส่งผ่านไปตามเครือข่าย คอมพิวเตอร์สามารถติดต่อ สื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้อย่างรวดเร็วในทุกรูปแบบ (---. “เปิดโลกอภิเษกเครือ ข่ายอินเทอร์เน็ต” มุมทรัพย์อินเทอร์เน็ต , 2539 : 29) การที่เครื่องคอมพิวเตอร์จำนวนมากทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้นี้ ทำให้อินเทอร์เน็ตได้รับการยอมรับว่าเป็นเครือข่ายสาธารณะ ขนาดใหญ่

ในปัจจุบันอินเทอร์เน็ต คือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลกได้เพิ่มขึ้นจากประมาณ 80 ล้านคนเมื่อต้นปี พ.ศ. 2539 เป็นกว่า 195 ล้านคนเมื่อ กลางปี พ.ศ. 2540 และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นกว่า 1,200 ล้านคนในปี พ.ศ. 2543 (ศรีศักดิ์ จามรมานและกนกวรรณ ว่องวิวัฒนะสิน, 2540) เหตุผลหนึ่งที่มีการเติบโตเป็นไปอย่างรวดเร็ว นั้น เป็นเพราะ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งรวบรวมข่าวสารที่ใหญ่ที่สุดในโลกในปัจจุบัน มี แหล่งข่าวสารจำนวนมากสำหรับการสืบค้น และมีเครื่องมือการใช้งานที่มีประสิทธิภาพ และใน บรรดาเครื่องมือสำหรับการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตนั้น เวิลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web หรือ WWW) จัดว่าเป็นสื่อกลางที่มีบทบาทสำคัญที่สุด และเป็นตัวการสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ การใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นที่นิยม และแพร่หลายออกไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว (ศุจิภา ควมณี, 2539 : 4)

อรรณพ เขียรถาวร (2540 : 124) กล่าวถึง เวิลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web หรือ WWW) ไว้ว่าเป็นเครือข่ายใยแมงมุมเพื่อเชื่อมโยงรายการ สารความรู้ ความบันเทิงไปยังจุดต่าง ๆ ทั่วโลก ผู้ใช้เพียงแต่เรียกให้ถูกต้องก็จะได้รับข้อเขียน ภาพหรือคำพูดจากแหล่งต่างๆ นำไปใช้ งานได้โดยไร้ที่สะดตามมาตรฐานสากล ปัจจุบันนอกจากข้อความที่เป็นตัวอักษรแล้วจะสื่อสารใน ลักษณะ “ภาพ” และ “เสียง” และอาจเป็นสื่อที่สหายงามในระบบอี-เมลล์ และวิดีโอ การสื่อสาร อินเทอร์เน็ตเทียบได้กับใยแมงมุมที่มีจุดเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์หลายเครื่องหลายๆแห่งเข้าด้วยกัน โดยไม่มีคอมพิวเตอร์กลาง คือ ไม่ใช่คอมพิวเตอร์เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายก็ได้ ในทางปฏิบัติ จะใช้เชื่อมต่อกับโครงข่ายโทรศัพท์ ใช้สายใยแก้วนำแสง และสื่อสารผ่านดาวเทียมเพื่อการสื่อสารสารสนเทศจำนวนมหาศาลและครอบคลุมทั่วโลก (Interactive media) ผู้ใช้สามารถใช้ ได้ทั้งภาพ ข้อความและเสียง ตลอดจนซอฟต์แวร์อื่นๆ ได้อีกด้วย สารสนเทศบนเว็บ (Web) จะสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างดียิ่ง ใช้ได้อย่างไม่มีขีดจำกัด เปิดสำหรับคนทั่วไป เป็น การสื่อสารไม่มีขอบเขต ระบบอินเทอร์เน็ตจึงแพร่หลายและมีอิทธิพลต่อประชาชนทั่วโลก

เวิลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) มีความสามารถในการสื่อสารข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตแบบกราฟิก ซึ่งทำการสืบค้นข้อมูลข่าวสารในลักษณะของใยแมงมุม (Web) โดยการเชื่อมโยงและโอนย้ายข้อมูลจากแหล่งข้อมูล (World Wide Web Server) เครื่องข่ายใยแมงมุมนี้ จะประกอบไปด้วยหน้าของข้อมูล หรือที่เรียกว่า Web page จำนวนหลายล้านหน้า กระจายอยู่บนอินเทอร์เน็ตซึ่งมีเครื่องข่ายครอบคลุมไปทั่วโลก โดยหน้าแรกของ Web page แต่ละชุดจะเรียกว่า Homepage หรือ Welcome page

เว็บเพจ (Web page) แต่ละหน้าสามารถมีได้ทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว (Animation) วิดีโอและเสียงเพลง ในส่วนที่เป็นข้อความก็สามารถแสดงตัวอักษรได้ทั้งตัวธรรมดา ตัวหนาและตัวเอียง อีกทั้งสามารถเลือกใช้ตัวอักษรได้หลายรูปแบบและหลายขนาดอีกด้วย นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดให้ภาพหรือข้อความเป็นไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) ลักษณะของไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) นั้นจะคล้ายตัวอักษรธรรมดา แต่ที่แตกต่างกันก็คือภายในไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) จะมีเส้นทางเชื่อมต่อไปยังเอกสารอื่น ๆ ทำให้เราสามารถติดตามหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งจะนำผู้ใช้ไปยังหน้าอื่น ๆ ซึ่งอาจจะอยู่บนเวิลด์ ไรด์ เว็บ เซิร์ฟเวอร์ (World Wide Web Server) เดิมหรืออยู่บนเครื่องที่อยู่ในอีกประเทศหนึ่งก็ได้ โดยเพียงกดปุ่มเมาส์ลงไปเท่านั้น (ประดิษฐ์ วิทยุญาณาสกุล อ้างถึงในศุจิภา ดวมณี, 2539 : 4) นอกเหนือจากความสามารถในการสื่อสารข้อมูลในระบบกราฟิกแล้ว การสื่อสารบนเวิลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) นั้นมีลักษณะปฏิสัมพันธ์ (Interactive) คือ เป็นการสื่อสารแบบโต้ตอบกันได้ ผู้รับสารสามารถแสดงความคิดเห็นแล้วส่งกลับ (Feedback) ไปยังผู้ส่งสารได้ทันที แม้จะอยู่คนละทวีป (ศุจิภา ดวมณี, 2539 : 5)

สมชาย จิว ราชงานไว้ในนิตยสารคู่แข่ง ฉบับเดือนกันยายน 2540 ว่า “จากการสำรวจความประสงค์ของการพัฒนาเว็บไซต์ของบริษัทอเมริกันที่เป็นสมาชิกสมาคมผู้โฆษณาแห่งชาติ ของสหรัฐอเมริกา จำนวน 126 บริษัท พบว่าพวกเขามีจุดประสงค์เรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้ คือ 1. เพื่อให้ข้อมูลสินค้าและบริการ 2. เพื่อสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร 3. เพื่อการโฆษณา 4. เพื่อการบริการลูกค้า 5. เพื่องานด้านสื่อมวลชนสัมพันธ์ 6. เพื่อการซื้อ-ขายสินค้าและบริการ และสุดท้าย 7. เพื่อการสื่อสารภายในองค์กร”

จากความนิยมอย่างแพร่หลายของสื่อเวิลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) และอินเทอร์เน็ตนี้ถึงกับมีการคาดการณ์จากภาคธุรกิจว่า “ระบบอินเทอร์เน็ตจะสูญสลายไปภายในปี ค.ศ. 2010 ทั้งนี้ก็เพราะเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตจะถูกกลืนเข้าเป็นส่วนหนึ่งในการทำธุรกิจและในการดำรงชีวิตของมนุษย์ จนเราไม่สามารถจะจำแนกหรือระบุได้ว่าเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตยังคงมีอยู่ดังเช่น เทคโนโลยีโทรศัพท์ที่เวลานี้เราไม่มีการเอ่ยถึงกันอีกต่อไปแล้ว แต่เรากล่าวถึง

เทคโนโลยีที่ใช้งานหรือใช้ประโยชน์ได้เช่นเดียวกับโทรศัพท์แทน” (สมชาย จิว, 2540 : 71) ใน รายงานฉบับเดียวกันนี้

สำหรับประเทศไทย อัตราของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งในส่วนของผู้ใช้ในระดับองค์กรและผู้ใช้ที่เป็นบุคคล รวมถึงมีการจัดทำโฮมเพจ (Home Page) ขององค์กรธุรกิจ ตลอดจนหน่วยงานของรัฐ เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ แม้กระทั่งในสภาวะเศรษฐกิจที่ไม่ดี แต่อินเทอร์เน็ตถูกมองว่าสามารถเข้ามาช่วยในการดำเนินธุรกิจ ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร จึงมีผู้นิยมใช้เทคโนโลยีกันมากขึ้น ทั้งในภาคธุรกิจ และชีวิตประจำวัน สภาพพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งเป้าหมายว่าสิ้นปีค.ศ. 2008 ประเทศไทยจะมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสูงถึง 12 ล้านคนหรือประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ของประชากรทั้งประเทศ ในขณะที่สถิติของชมรมผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต พบว่าในช่วงต้นปี 1999 ประเทศไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตประมาณ 600,000 คน คิดเป็นสัดส่วนการแพร่กระจายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อประชากรทั้งประเทศประมาณร้อยละ 1 (BlueNet, “จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตโตขึ้นจริงหรือ?” BCM, October 1999 :211)

น่าสนใจว่าจากจำนวนผู้ใช้งานมากมายดังกล่าวจะมีสัดส่วนของผู้หญิงสักเท่าใด แม้จะยังไม่มีสถิติยืนยันบทบาทของผู้หญิงในการใช้สื่อชนิดใหม่สำหรับประเทศไทย แต่ทว่าในสหรัฐอเมริกาแนวโน้มการใช้งานจากผู้หญิงมากขึ้น จากการสำรวจในปี 2540 พบว่ามีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่เป็นผู้หญิงมีสัดส่วนมากกว่าเดิมคือ ร้อยละ 41 จากร้อยละ 25 ในปี 2539 (สมชาย จิว, 2540 : 41)

แนวโน้มบทบาทที่เพิ่มมากขึ้นของสตรีในสังคมสารสนเทศนั้น จอห์น ไนซ์บิตต์และแพทริเซีย อเบอร์ดีนระบุไว้ใน “Megatrends 2000” ว่า “ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา สตรีอเมริกันได้ก้าวเข้าครองตำแหน่งงานใหม่ของสังคมยุคสารสนเทศถึงสองในสาม จำนวนหลายล้านตำแหน่ง และคาดว่าพวกเขาจะยังทำเช่นนี้อีกต่อไปจนถึงศตวรรษใหม่ที่ 21. จากนี้จะเห็นได้ว่าในยุคสารสนเทศ สตรีได้เข้ามามีบทบาทอย่างสูง เรียกได้ว่าเข้าครอบงำการงานอาชีพ และกิจการธุรกิจการค้าแขนงใหม่ๆ ไว้อย่างแน่นหนา” ยิ่งไปกว่านั้นพวกเขายังตอกย้ำถึงความสำคัญของผู้หญิงในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ด้วยทัศนคติที่น่าสนใจว่า “หากต้นแบบแรงงานของยุคอุตสาหกรรม คือ ชาย ต้นแบบแรงงานของยุคสารสนเทศก็คือ หญิง” (ไนซ์บิตต์และอเบอร์ดีน, 2538)

แม้ว่ามุมมองของนักพยากรณ์อนาคตจะระบุถึงโอกาส และการยอมรับสตรีที่มีมากขึ้นในยุคสังคมสารสนเทศ ดังปรากฏในสหรัฐอเมริกาหรือประเทศที่มีการพัฒนาสูงอื่นๆ เช่น ในยุโรป แต่ดูเหมือนว่าภาพสะท้อนของสตรีไทยที่ปรากฏในสื่ออินเทอร์เน็ตกลับเป็นภาพตรงกันข้าม ได้แก่ ข่าวอื้อฉาวเกี่ยวกับการเสนอขายประเวณีเด็กหญิงไทยผ่านทางระบบอีเมลในอินเทอร์เน็ต(เคลิวิรัส

ฉบับวันอาทิตย์ที่ 12 เมษายน 2541) และกระบวนการค้ากามข้ามชาติ โดยเฉพาะการค้าประเวณีเด็ก ทั้งในรูปของการแนะนำการท่องเที่ยวในลักษณะเซ็กซ์ทัวร์ หรือการขายภาพและวิดีโอลามก รวมถึงการเปิดให้สมาชิกพูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูลหรือรูปภาพ และประสบการณ์ระหว่างกันในลักษณะชุมชนวีปรีดผ่านทางอินเทอร์เน็ต (เดลินิวส์ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 24 กันยายน 2541) หรือการเสนอภาพลามกของสตรีไทยในสื่อเว็ลด์ ไซด์ เว็บ ดังที่ตกเป็นข่าวอยู่นั้นจะสอดคล้องกับแนวคิดของอรรถพร เขียรถาวรที่ว่า การที่ตลาดอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีอัตราการเจริญเติบโตสูงมากขึ้น จึงทำให้เกิดผลเสียต่อวัฒนธรรมและสังคมไทย เนื่องจากสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมีจำนวนมาก อาจทำให้เกิดการเรียกใช้และรับรู้ในสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของคนแต่ละสังคม โดยเฉพาะวิถีชีวิตของคนไทย อาทิ ภาพลามกอนาจาร การสื่อสารที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติการนำแบบอย่างหรือความรู้ไปใช้ในทางที่ผิด (อรรถพร เขียรถาวร, 2540 : 126)

อย่างไรก็ตามในงานวิจัยที่สำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับผลกระทบของอินเทอร์เน็ตที่มีต่อสังคมไทยทางด้านสังคม วัฒนธรรม กลับปรากฏว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ (88 %) เห็นว่า อินเทอร์เน็ตจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและมีทิศทางไปในทางที่ดี (สมคิด เลิศพิริยประเสริฐ, 2540 : 74)

ทว่าข้อเท็จจริงที่พบประการหนึ่งคือ การดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับเซ็กซ์บนอินเทอร์เน็ต หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า Sexnet มีอัตราการเติบโตอย่างรวดเร็วจนน่าตกใจ โดยมีตัวเลขจากการวิจัยพบว่า ในช่วงเดือนพฤษภาคม 1997 คนอเมริกันเข้าไปแวะเวียนในเว็บไซต์ประเภทนี้สูงถึง 28.2 เปอร์เซ็นต์ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เพิ่มขึ้นเกือบ 23 เปอร์เซ็นต์จากช่วงเดียวกันของปี 1996 และพบว่าตัวเลขของผู้ใช้เสรีซ์ เอ็นจินค้นหาเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับเซ็กซ์ก็เพิ่มสูงขึ้นประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ และคาดกันว่าในปัจจุบันมีเว็บไซต์ประเภทนี้อยู่ทั้งหมดประมาณ 10,000 ถึง 12,000 ไซต์ หรือประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์ของเว็บไซต์เพื่อการพาณิชย์ (ประทีป ชงเขต, "SEX ธุรกิจเกี่ยวกับเซ็กซ์บนอินเทอร์เน็ต" Internet Today, เมษายน 2541: 79) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมคิด เลิศพิริยประเสริฐ ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างพบข้อมูลและการให้บริการในลักษณะของรูปโป๊เปลือย หรือขายบริการทางเพศ มากถึง 65%

หากพิจารณาในระดับมหภาคแล้ว บทสรุปของนโยบายและแผนงานหลักสตรีระยะยาว (พ.ศ. 2535 - 2554) ระบุถึงผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อสตรีไทย ดังต่อไปนี้

1. โครงการของกระทรวง ทบวง กรมและหน่วยงานต่างๆ ที่สัมพันธ์กับการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มักจะละเลยไม่ให้ความสำคัญต่อสตรีในฐานะกลุ่มเป้าหมาย ทำให้สตรีที่ไม่ได้รับประโยชน์จากพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตกอยู่ในสภาพที่ล้าหลังและขาดข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อให้รู้เท่าทันอันเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ

2. แรงานสตรีจะต้องปรับตัวให้รวดเร็วเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ
3. จำนวนการไม่รู้หนังสือของสตรียังเป็นสองเท่าของบุรุษ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคสำคัญในการรับรู้การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. ความรู้พื้นฐานที่จะรองรับความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะต้องสูงขึ้น แต่ขณะนี้ปรากฏว่าสัดส่วนสตรีเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษายังมีอัตราต่ำ
5. สตรียังเลือกเรียนสาขาที่อนุรักษ์นิยมหรือประเพณีนิยม มากกว่าจะให้ความสนใจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ดร. เกษม สุวรรณกุล กล่าวถึงสตรีไทยในอนาคตไว้ในปี 2535 ว่า ในสภาพของการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่เป็นสังคมอุตสาหกรรม และเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารว่า สตรีไทยจะต้องเตรียมตัวไม่เพียงให้อยู่รอดในสังคมเท่านั้นหากสตรีที่จะอยู่รอดและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมจะต้องเป็นผู้ที่ คิดเป็น ทำเป็น ตามเป็นและนำเป็น

อย่างไรก็ดีในขณะที่มีความคาดหวังถึงภาพของสตรีที่ควรจะเป็นดังกล่าวแล้วปัจจุบันกลับปรากฏว่าภาพสะท้อนของสตรีในสื่อต่าง ๆ อยู่ในขอบเขตจำกัด มีบทบาทเฉพาะในบ้าน และเรื่องของคนรอบครัว และสื่อมวลชนก็ถ่ายทอดออกมาในลักษณะที่ด้อยกว่าบุรุษทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม (Gallaher, 1981) ดูเหมือนจะเป็นสามัญสำนึกและเป็นสิ่งที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไปในสังคมว่าที่ของผู้หญิงนั้นจะอยู่ใน “โลกส่วนตัว” หรือ “ที่บ้าน” (private world/domestic) ส่วนที่ของผู้ชายนั้นจะอยู่ใน “โลกนอกบ้าน” หรือ “โลกสาธารณะ” (public world) อย่างไรก็ตามหากจะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง “ผู้หญิง” “สื่อมวลชน” และ “สาธารณะ” นั้น อาจพิจารณาได้ 2 ทางคือ ด้านหนึ่งสื่อมวลชนมีบทบาทอย่างสำคัญในการนำพาผู้หญิงให้ออกสู่โลกสาธารณะในระดับจินตนาการ และในอีกด้านหนึ่งสื่อมวลชนทำหน้าที่ติดอาวุธทางความคิดให้ผู้หญิงออกสู่โลกสาธารณะในระดับความเป็นจริง (กาญจนา แก้วเทพ, 2540 : 67,79) สตรีจะมีลักษณะเป็น “ผู้ถูกกระทำ” (Passive) มากกว่าเป็นผู้กระทำ (Active) (Morley, 1992 อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2537)

ในภาวะที่สตรีต้องการการพัฒนาและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมนั้น นอกเหนือจากการส่งเสริมสนับสนุนให้การพัฒนาสตรีในทุก ๆ ด้านและทุก ๆ ระดับมีความเป็นไปได้จริง และอย่างรวดเร็วในท่ามกลางสถาบันและกลไกต่าง ๆ ของสังคมนี สำหรับยุคปัจจุบันสื่อมวลชนนับว่าเป็นสถาบันและกลไกที่ทรงพลังอำนาจไม่น้อยกว่าสถาบันอื่น ๆ แต่จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อมวลชนเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของสตรีนั้นพบว่า สื่อมวลชนยังคงทำหน้าที่ได้อย่างดีที่สุดคือสะท้อนภาพที่เป็นอยู่เท่านั้น (ซึ่งหมายความว่าสะท้อนภาพที่ไม่ก้าวหน้าของสตรี สะท้อนความไม่เสมอภาคเท่าเทียมระหว่างหญิงกับชาย) โดยที่ยังไม่สามารถนำเสนอภาพแห่งสังคมใหม่ที่นำพึงปรารถนา และอย่างแน่ที่สุดก็คือ สื่อมวลชนกลับทำหน้าที่เป็นกลไกที่สืบทอดความไม่เสมอภาคทางเพศ การตรึงบทบาทและสถานภาพของสตรีอยู่กับที่เดิมให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องมาสู่คนรุ่น

แล้วรุ่นเล่า (กาญจนา แก้วเทพ, 2540 : 1)

แม้ว่าในความเป็นจริงภาพสะท้อนสตรียังไม่ได้รับการพัฒนาจากสื่อมวลชนเท่าใดนัก แต่ประเด็นของการพัฒนาสตรีนั้นได้เริ่มมีการกำหนดเป็นรูปธรรม นับแต่ประเทศไทยเริ่มมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติใช้เป็นฉบับแรกในปี พ.ศ. 2505 จนกระทั่งถึงแผนพัฒนาฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525 - 2529 ได้ระบุให้สตรีเป็นกลุ่มเป้าหมายพิเศษกลุ่มหนึ่งที่ต้องเร่งรัดพัฒนา จนกระทั่งมีการทำแผนพัฒนาสตรีระยะยาวขึ้นเป็นฉบับแรกในปี พ.ศ. 2525 - 2544 และได้ปรับปรุงเป็นแผนพัฒนาสตรีระยะยาวฉบับที่สองขึ้นในปี พ.ศ. 2535 - 2554 ซึ่งได้กำหนดกรอบการพัฒนาในส่วนของผู้หญิงกับสื่อมวลชนไว้อย่างชัดเจน ตลอดถึงระบุแนวโน้มในอนาคตว่า เทคโนโลยีด้านข้อมูลได้พัฒนาให้สะดวกรวดเร็วและดีขึ้นตามลำดับ งานพัฒนาสตรีจะล่าช้าลง ถ้าขาดการพัฒนางานและบุคลากรด้านนี้

สิทธิและเสรีภาพของสตรีไทยได้มีการบัญญัติไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ระบุว่า “บุคคลย่อมเสมอกันโดยกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน” ดังปรากฏในมาตรา 30 หมวด 3 และยังได้ระบุเพิ่มเติมไว้ในหมวด 5 มาตรา 80 ว่า “รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย” ซึ่งแสดงถึงการให้ความสำคัญกับความเสมอภาคระหว่างเพศและการยอมรับในสิทธิสตรีมากขึ้นในสังคมไทย

ในฐานะที่เว็ลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) มีแนวโน้มที่จะได้รับความยอมรับ ในฐานะสื่อตัวเลือกหนึ่งในชีวิตประจำวัน ประกอบกับบทบาทของสื่อสารสนเทศที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาสตรีระยะยาว และที่สำคัญคืออินเทอร์เน็ตถือเป็นสื่อที่อยู่ในทั้งปริมาตร “สาธารณะ” และปริมาตร “ส่วนตัว” ของสตรี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาเว็ลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) ในบทบาทของการสะท้อนภาพสตรีไทยว่าจะมีส่วนเพียงไรในการกำหนดบทบาทและสถานภาพของสตรี ตลอดถึงพิจารณาว่าภาพที่ปรากฏนั้นสอดคล้องหรือไม่กับสถานภาพของสตรีไทยในปัจจุบันตลอดจนสถานภาพที่ควรจะเป็น ดังกำหนดไว้ในกรอบของแผนพัฒนาสตรีระยะยาว เนื่องจากตระหนักดีว่า การจะดำเนินงานพัฒนาสตรีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาสตรีระยะยาว และการดำเนินการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ที่มุ่งเน้นที่การพัฒนาคนเป็นศูนย์กลางนั้นจำเป็นอย่างไรที่สตรีจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องด้วยการใช้สื่อในการพัฒนาที่มีคุณภาพ ยิ่งกว่านั้น การตรวจสอบภาพสะท้อนที่ปรากฏในสื่อที่เป็นสาธารณะ และสามารถเข้าถึงได้จากทุกภูมิภาคทั่วโลกเช่นสื่อเว็ลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) นับเป็นการสำรวจตนเองที่พึงกระทำอย่างยิ่ง เนื่องจาก ภาพสะท้อนของสตรีไทยที่ปรากฏอยู่ จะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ของหญิงไทยไปสู่สายตาชาวโลกอีกทางหนึ่ง ดังนั้น การรับรู้ถึงภาพลักษณ์ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน จะช่วยให้องค์กรพัฒนาสตรี ตลอดจนถึงภาครัฐได้ตระหนักถึง

ปัญหาและสามารถแก้ไขได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาสตรีตามแผนพัฒนาต่าง ๆ บรรลุเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพสะท้อนของสตรีไทยที่ปรากฏในเว็ลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) ในด้านรูปแบบ เนื้อหาและทิศทางการนำเสนอ
2. เพื่อศึกษามุมมอง หลักการและวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารในการนำเสนอสารเกี่ยวกับสตรีไทยในเว็ลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web)

ปัญหานำการวิจัย

1. รูปแบบ เนื้อหาและทิศทางการนำเสนอภาพเกี่ยวกับสตรีไทยที่ปรากฏในเว็ลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) เป็นอย่างไร
2. ผู้ส่งสารซึ่งเสนอสารเกี่ยวกับสตรีไทยในเว็ลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) มีมุมมอง หลักการและวัตถุประสงค์ในการนำเสนอสารอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ภาพสะท้อนสตรีไทยในสื่อเว็ลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) นี้ครอบคลุมเฉพาะการนำเสนอภาพเกี่ยวกับสตรีไทยผ่านทางเว็ลด์ ไรด์ เว็บ ซึ่งเป็นช่องทางประเภทหนึ่งในสื่ออินเทอร์เน็ต โดยไม่ได้ศึกษาครอบคลุมไปถึงการนำเสนอผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronics mail : Email) หรือการสนทนาผ่านระบบ Chat หรือ IRC โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบการวิจัยไว้ 2 ประการ คือ

1. ศึกษาในรูปแบบ เนื้อหา ตลอดจนทิศทางการนำเสนอภาพเกี่ยวกับสตรีไทยที่ปรากฏในเว็ลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. ศึกษามุมมอง หลักการและวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร ในการนำเสนอสารเกี่ยวกับสตรีไทยในเว็ลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) หรือการสัมภาษณ์ด้วยการส่งแบบสอบถามผ่านระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ไปยังผู้ส่งสาร (Electronic Survey)

นิยามศัพท์

อินเทอร์เน็ต (Internet) หมายถึง เครือข่ายสื่อสารคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยเครือข่ายย่อยจำนวนมาก ซึ่งกระจายอยู่ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่มีข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลา

เวิลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) หมายถึง ระบบการสื่อสารข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีการสืบค้นข้อมูลในลักษณะของใยแมงมุม (Web) โดยการเชื่อมโยงและโอนย้ายข้อมูลจากแหล่งข้อมูล และข้อมูลเหล่านี้ทั้งที่เป็นข้อความ เสียง ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว

เว็บไซต์ (Web Site) หมายถึง คอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นศูนย์คอมพิวเตอร์ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่ให้บริการข้อมูลหลายสื่อ (multimedia) ทั้งภาพ เสียง ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว และไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext)

เสิร์ชเอ็นจิน (Search Engine) หมายถึง เว็บไซต์ (web site) ที่ทำหน้าที่รวบรวมที่อยู่ของเว็บไซต์ต่างๆ ทั่วโลกไว้ในรูปแบบของฐานข้อมูล (Database) อำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้สามารถพิมพ์คีย์เวิร์ด (key word) เพื่อสืบค้นหาตำแหน่งแหล่งข้อมูลที่ต้องการ

รูปแบบ หมายถึง รูปแบบของเวิลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) ที่เกี่ยวกับสตรีไทย โดยพิจารณาว่าเป็น “ข้อความ” “ภาพนิ่ง” “ภาพเคลื่อนไหว” “เสียง” “กราฟฟิก” หรือ “ไฮเปอร์เท็กซ์” (Hypertext)

ไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) หมายถึง ข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลชุดอื่นที่มีความสัมพันธ์กันได้ ทั้งข้อมูลที่อยู่ในไซต์เดียวกันหรือการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่นๆ

ข้อมูล HTML หมายถึง ข้อมูลที่ประกอบด้วยข้อมูลหลายรูปแบบ เช่น ข้อมูลภาพ ข้อมูลเสียง

เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาของเวิลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) ที่เกี่ยวกับสตรีไทย โดยแบ่งการพิจารณาออกเป็นเนื้อหาประเภทต่างๆ ดังนี้

1. สตรีกับการเมือง-กฎหมาย ได้แก่ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องระหว่างสตรีกับการเมือง การปกครองการเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีตำแหน่งร่วมทางการเมืองในทุกกระดับ การแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง รวมทั้งในแง่สิทธิ หน้าที่ต่างๆ ที่พึงได้ของสตรีตามกฎหมาย

2. **สตรีกับเศรษฐกิจ-ธุรกิจ** ได้แก่ เนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องระหว่างสตรีกับความมีส่วนร่วมในระบบเศรษฐกิจทั้งภายในครอบครัว สังคมและประเทศ อาจเป็นผู้ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจทั้งโดยตรงและทางอ้อม
3. **สตรีกับอาชีพทั่วไป** ได้แก่ เนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องระหว่างสตรีกับการประกอบอาชีพต่างๆ รวมทั้งการถูกกีดกันไม่ให้ประกอบอาชีพบางประเภท หรือการได้รับการแต่งตั้งตำแหน่ง การเลือกปฏิบัติ เจตคติ ค่านิยมที่มีต่อการจ้างงาน หรือความสามารถของสตรี
4. **สตรีกับสาธารณสุข** ได้แก่ เนื้อหาที่เกี่ยวกับด้านสุขภาพอนามัย ตลอดจนการวางแผนครอบครัว การทำแท้ง เป็นต้น
5. **สตรีกับการศึกษา-อบรม** หมายถึง เนื้อหาเกี่ยวกับด้านการศึกษาและอบรมทั้งในระบบและนอกระบบ
6. **สตรีกับศาสนา** รวมไปถึงวัฒนธรรม ธรรมเนียม ประเพณี
7. **สตรีกับสิ่งแวดล้อม** ได้แก่ เนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติโดยสตรี และหน้าที่ อิทธิพลของสตรีที่มีบทบาทต่อเรื่องนี้
8. **สตรีกับธุรกิจบริการทางเพศ** ได้แก่ เนื้อหาที่เกี่ยวกับสตรีและการขายบริการทางเพศ การตกเป็นเหยื่อที่ถูกล่อลวงมาบริการทางเพศ การมีอาชีพด้านบริการทางเพศ ตลอดจนการถูกทำทารุณกรรมทางเพศหรือเป็นเครื่องมือทางเพศแก่ผู้อื่น ทั้งโดยตรงและทางอ้อม
9. **สตรีกับสื่อมวลชน** ได้แก่ เนื้อหาด้านสื่อสารมวลชนที่น่าเสนอการตอกย้ำความคิด ค่านิยมต่างๆ เกี่ยวกับสตรี นโยบายสื่อมวลชนเพื่อการพัฒนาสตรี การเลือกปฏิบัติต่อสตรีในวิชาชีพสื่อมวลชน การเข้าถึงสื่อมวลชนของสตรีในชนบท เป็นต้น
10. **สตรีกับสังคม** ได้แก่ เนื้อหาที่น่าเสนอเกี่ยวกับสตรี และการรวมตัวกันของสตรีเพื่อสร้างคุณประโยชน์ต่อสังคม เช่น การตั้งมูลนิธิ การจัดแสดงดนตรี การกุศล หรือการพบปะสังสรรค์เพื่อความรื่นเริง หรือแสดงความยินดีเนื่องในวาระ

โอกาสต่างๆ เช่น แสดงความยินดีเนื่องในโอกาสได้รับเครื่องราชย์ฯ การอวยพรวันเกิด หรือการร่วมแสดงความยินดีในโอกาสเปิดกิจการหรือกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น

11. **สตรีกับกีฬา** ได้แก่ ; เนื้อหาเกี่ยวกับสตรีทั้งการเล่นกีฬาและกิจกรรมอื่น ๆ อันเป็นกีฬาทุกประเภท
12. **สตรีกับความงาม** ได้แก่ เนื้อหาด้านสตรีกับความงาม ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เช่น การมีคุณธรรม การประกวดนางงาม การเดินแฟชั่น การแสดงแบบเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ทรงผมหรือการแต่งหน้า เป็นต้น
13. **สตรีกับเชื้อของความรุนแรง** ได้แก่ เนื้อหาที่แสดงถึงการที่สตรีตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงทางอาชญากรรม การประทุษร้ายต่อร่างกาย เช่น การจี้ ปล้น ช่มชืด ตบตี ทำร้ายร่างกาย ทั้งจากคนในครอบครัวและคนนอกครอบครัว
14. **สตรีกับครอบครัว** ได้แก่ เนื้อหาที่เกี่ยวกับสตรีและครอบครัว ทั้งสามี บุตร หรือญาติ ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการครองชีวิตคู่ การหย่า การเลี้ยงดูบุตร การดำรงชีวิตประจำวันภายในครอบครัว เป็นต้น
15. **สตรีกับความสามารถพิเศษ** ได้แก่ เนื้อหาที่แสดงถึงความสามารถของสตรีนอกเหนือจากความสามารถในการศึกษา ทำงาน หรือทำอาชีพตามปกติ เช่น ความสามารถด้านปฏิกิริยากรรม ด้านดนตรี ด้านแต่งบทกวีของสตรีซึ่งไม่มีอาชีพโดยตรงด้านนี้
16. **สตรีกับการพัฒนา** ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับสตรีที่มีบทบาททั้งโดยทางตรงและทางอ้อมเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเพื่อสังคมในทุกรูปแบบ รวมทั้งเนื้อหาด้านการพัฒนาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากประเด็นดังกล่าวข้างต้น
17. **อื่นๆ** ได้แก่ เนื้อหาที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับข้อที่ได้กล่าวมา

ทิศทางนำเสนอภาพของสตรี หมายถึง ภาพที่ปรากฏในเว็ลด์ ไรด์ เว็บบ (World Wide Web) ใน 3 แนวทาง ได้แก่

1. ทางบวก (positive) คือ ภาพหรือเนื้อหาที่แสดงทัศนคติที่ดีต่อสตรี ได้แก่
  - แสดงบทบาทของสตรีในลักษณะผู้หญิงทำงาน
  - แสดงบทบาทของสตรีในลักษณะของผู้นำในสังคม
  - แสดงบทบาทของสตรีในฐานะสตรียุคใหม่

2. ทางลบ (negative) คือ ภาพหรือเนื้อหาที่แสดงทัศนคติที่ไม่ดีต่อสตรี ได้แก่

- แสดงบทบาทของสตรีในลักษณะของวัตถุทางเพศ
- แสดงบทบาทของสตรีในลักษณะของผู้หญิงที่ถูกกดขี่

3. เป็นกลาง (neutral) หมายถึงการเสนอเนื้อหาที่มุ่งให้ข้อเท็จจริงหรือความรู้โดยไม่เสนอข้อคิดเห็นและไม่มีคำใด ๆ ที่แสดงออกในด้านบวกหรือลบ

ผู้ส่งสาร หมายถึง ผู้มีอำนาจตัดสินใจในการกำหนดวัตถุประสงค์ แนวคิด รูปแบบ เนื้อหาและทิศทางการนำเสนอสารเกี่ยวกับสตรีไทยในเว็ลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web) หรือผู้ดูแลออกแบบรูปแบบ และกำหนดเนื้อหา ตลอดจนทิศทางการนำเสนอสารเกี่ยวกับสตรีไทยในเว็ลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Mail) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า “อีเมล” (Email) หมายถึง จดหมายที่ส่งผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถแลกเปลี่ยนข้อความ พร้อมแนบแฟ้มข้อมูลอื่นๆ ไปกับจดหมายด้วยได้ เช่น แนบเอกสาร แนบรูปภาพ โดยที่ทั้งผู้ส่งและผู้รับจะต้องมีที่อยู่เฉพาะของแต่ละคน (Email Address) จึงจะสามารถติดต่อกันได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลของการศึกษาเสนอแก่ผู้ที่ผู้มีบทบาท ต่อการกำหนดรูปแบบ เนื้อหาของเว็บไซต์ในประเทศไทย เช่น ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider) หรือบริษัทผู้ให้บริการด้านเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต (Content Provider) ตระหนักถึงความสำคัญต่อการสะท้อนภาพของสตรีที่เหมาะสม เพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาเว็บไซต์ต่อไป
2. เพื่อนำผลของการศึกษานำเสนอแก่องค์กร หน่วยงาน และสถาบันที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนาสตรีเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดขอบเขตการพัฒนาบทบาทและสถานภาพสตรีในสื่อสมัยใหม่